

Inovační fórum

Sekce B:

**Výzkum a inovace na VŠ a
výzkumných pracovištích a spolupráce
s podnikatelskou sférou**

10. 1. 2008

Výzkum a inovace na VŠ a výzkumných pracovištích

- **Roztříštěnost financování snižuje efektivitu výzkumu**
 - 22 agentur, 18 kapitol rozpočtu
 - není umožněno sdružování a koncentrace prostředků na větší úlohy
 - vysoká administrativní náročnost pro výzkumníky, snížení efektivity výzkumu
 - chybí systém podpory pro využívání výsledků EU projektů
- **Plošnost financování podporuje průměrnost**
 - evaluace tuzemských výzkumných projektů formální a povrchní, neslouží jako zpětná vazba
 - podporuje průměrnost na úkor špičkovosti a aplikovatelnosti výsledků
- **Systém řízení procesu výzkum - vývoj – inovace roztříštěn**
 - MPO, MŠMT, Rada vlády, Czechinvest
 - komunikační bariéry mezi MPO a MŠMT
 - nutno posílit postavení Rady vlády (možná ministerstvo?)

Výzkum a inovace na VŠ a výzkumných pracovištích

- **Nedostatečně řízená orientace výzkumu**
 - chybí odvaha identifikovat několik oblastí klíčových pro inovace v ČR
 - orientovaný výzkum podfinancován
- **Výzkumné university**
 - centra špičkového výzkumu a inovací na jedné straně
 - centra kvalitní výchovy budoucích vedoucích specialistů na straně druhé
 - výzkumné university nutno pečlivě vybrat na základě mezinárodně uznávaných kritérií
 - výrazně vyšší dotace pro výzkumné university
- **Propojení výzkumných universit a výzkumných organizací**
 - nutnost posílit základní výzkum na výzkumných universitách
 - nutnost pomoci výzkumným organizacím převést výsledky do aplikovaného výzkumu
 - „win-win“ řešení

Výzkum a inovace na VŠ a výzkumných pracovištích

- **Inovační procesy pro regionální potřebu**

- na výzkumné univerzity by měla navazovat činnost dalších vysokých škol se zaměřením na regionální systémy inovací
- spolupráce vysokých škol, podnikatelské sféry a regionálních a místních institucí státní správy
- transformace výsledků výzkumných universit a organizací pro potřebná inovační řešení v regionech

- **Náročná evaluace vysokých škol i jednotlivých pracovišť**

- podle mezinárodně platných multikriteriálních měřítek pro excelenci a využitelnost výsledků
- nástroj diferencovaného financování
- významný motivační účinek k potřebným systémovým změnám
- aktivace výzkumných pracovníků

Výzkum a inovace na VŠ a výzkumných pracovištích

- **Výchova a motivace k inovacím**

- nedostatečné povědomí o inovacích, jejich podstatě, významu a dopadu
- chybí systém výchovy k inovacím
- chybí jakýkoliv systém zainteresovanosti vědeckých a výzkumných pracovníků s cílem získat jejich podporu ve všech fázích inovačního procesu
- chybí legislativní podpora k účasti výzkumníků na inovačních procesech
- chybí zkušenosti s ochranou duševního vlastnictví a prostředky na ní

- **Podpora inovací jako vysoká vládní priorita – jsou si toho všichni vědomi?**

- podpora ze strany vlády silným motivujícím faktorem
- nutno ji však vyhlásit a trvale opakovat
- nutno zabezpečit podporu sdělovacích prostředků

- **Nedostatek kapitálu**

- spin-off firmy bez kapitálu živoří
- nemotivují ostatní k následování

Spolupráce VŠ a výzkumných organizací s praxí

- **Je třeba zásadních změn**
- **Jak dnes průmysl vnímá naše VŠ?**
 - především: líheň kvalifikované pracovní síly
 - firmy se těžko smiřují s tím, že nemohou ovlivňovat profil absolventů
 - v menším měřítku: VŠ jako zdroj výzkumných výsledků potřebných pro inovace
 - tři skupiny firem:
 - Velké světové hledající výzkumnou špičku
 - Velké tuzemské, hledající kvalitní absolventy
 - Malé a střední, hledající podporu pro své inovační aktivity
- **Jak se naopak dívají vysoké školy na průmyslovou sféru?**
 - zdroj doplňkových „dotací“
 - povinní partneři v EU či tuzemských projektech
 - jen zřídka: motivace ke směřování výzkumných aktivit

Spolupráce VŠ a výzkumných organizací s praxí

- **Spolupráce VŠ s průmyslovou praxí je svým objemem na nízké úrovni**
 - průmysl financuje výzkum na VŠ jen z 0.7 % (4x méně než průměr EU)
 - velkou překážkou – systém řízení VŠ opírající se o senáty
- **Systém řízení VŠ se musí rychle a radikálně změnit**
 - cílem řízení VŠ: přežít, zabezpečit existenci a získat dotaci
 - nelze uplatňovat skutečně manažerské řízení
 - správní radě VŠ je nutno dát odpovídající pravomocce
 - je nutné, aby se představitelé průmyslu a státní správy podíleli na řízení
- **Prostředí na VŠ je velmi uzavřené**
 - obava vstupovat do konkurenčního prostředí
 - neschopnost a neochota „zabalit“ a „prodat“ výsledky vlastního řešení
 - neschopnost výsledky prezentovat
 - snaha po klidu, pasivní vyčkávání na dotace

Spolupráce VŠ a výzkumných organizací s praxí

- **Zapojování podniků a pracovníků průmyslové praxe do výchovného a výukového procesu**
 - jedna z cest rozbíjení uzavřenosti VŠ a ke vhodné profilaci absolventů
- **Technologické parky a centra pro přenos technologií**
 - až na výjimky neplní svůj účel, mají spíše formální charakter
 - průmysl o ně ve stávající fázi příliš nestojí – VŠ nepředstavují dostatečně silný magnet
- **Nebezpečí „zneužití“ strukturálních fondů**
 - nebezpečí vzniku nepotřebných, ale dobře financovaných jednotek
 - další čerpání prostředků po skončení dotace z EU může být zničující
 - Praha stojí mimo strukturální fondy pro vědu – nebezpečí pro udržení klíčového výzkumného potenciálu

Spolupráce VŠ a výzkumných organizací s praxí

- **Úloha výzkumných středisek velkých světových firem**

- vytvářena elitní vrstva výzkumníků světového formátu
- centra ukazují, kudy jít ve spolupráci s VŠ
- vnášejí do výzkumných, výchovných a inovačních procesů prvky mezinárodní kompetice a evaluace
- je třeba pobídky zahraničním firmám směřovat přednostně na budování vývojových a výzkumných center

Témata k diskusi

- **Výzkumné university**
- **Překážky spolupráce VŠ a průmyslové praxe – jak je odstranit**
- **Technologické parky, výzkumné university & výzkumná centra světových firem**
- **Jak zvýšit povědomí o inovačních procesech a jejich významu**

Témata k diskusi

- **Výzkumné university**

- Je nutné je institucionalizovat?
- Čím se budou lišit od ostatních vysokých škol? V peněžích nebo pravidlech?
- Jak je vybírat?
- Jak hodnotit (university jako celek, po fakultách, po ústavech??)?
- Kolik si jich může ČR dovolit?
- Jakou formou efektivně propojit výzkumné university s výzkumnými organizacemi?

Témata k diskusi

- **Překážky spolupráce VŠ a průmyslové praxe – jak je odstranit**

- Jak dát rektorům/děkanům možnost skutečně efektivně manažersky řídit?
- Změna role správní rady?
- Jak radu vytvořit a jmenovat?
- Jak vysoké školy více „otevřít“ průmyslu?
- Mají české podniky dostatečné povědomí o možnostech spolupráce s VŠ?
- Jsou ochotny pomáhat a podporovat výukové a výzkumné procesy na VŠ na všech úrovních (komise, poradní sbory atd.)?
- Je účelné, aby podniky měly možnost se podílet na strategických rozhodnutích o orientaci VŠ jak ve výuce, tak ve výzkumu?

Témata k diskusi

- **Technologické parky, výzkumné university & výzkumná centra světových firem**
 - Jak charakterizovat skutečný technologický park?
 - Jaká je jeho vazba na existenci výzkumné university?
 - Jak motivovat podniky (české i světové) k účasti v technologických parcích?
 - Proč světové firmy nevstupují masověji do technologických parků?
 - Chceme podporovat výzkumná centra světových firem? Proč a jak?
 - Nezhorší se situace po masivním nárůstu pseudo-center budovaných ze strukturálních fondů? Jak oddělit „zrno od plev“?

Témata k diskusi

- **Jak zvýšit povědomí o inovačních procesech a jejich významu**
 - Jasná vládní deklaráce?
 - Výuka k inovacím?
 - Legislativní podpora a finanční zainteresovanost pro výzkumníky?
 - Zlepšení ochrany vlastnictví intelektuálních práv?
 - Podpora ze strany médií?
 -